

ELI VERNER RASMUSSEN

Offentliggjort d. [23. oktober 2018](#)

I Guldsmedgade lå et stykke af en skibsside. Det var så forfærdeligt. Det var det værste, vi har oplevet i Aarhus, ja i hele i Danmark under besættelsen. Det skete den 4. juli 1944. Det var, da den store tyske lægter med ammunition sprang i luften nede i havnen. Jeg var i lære som bygningsmaler og var sammen med min læremester ude i Højbjerg på 1. salen i en villa. Vi kunne se ind over Aarhus. Vi havde hørt de kæmpe brag, og vi så raketterne oppe i luften.

Interviewet og redigeret af Liv Høybye

Tekst og billeder er under ophavsret og må ikke gengives uden tilladelse.

“VI ER OVRE I HAVEN. FAR ER USKADT.”

Dem, vi arbejdede hos, kom hjem, og vi spurgte manden, hvor den var gal. ”Det er sgu nede i havnen. Nede ved kornkompagniet – det er en stor ammunitionslægter, der er sprunget i luften,” svarede han.

Min far arbejdede lige ved siden af, så jeg sagde til min mester, at jeg blev nødt til at køre hjem, fordi jeg var bange for, at der var sket min far noget. Så sagde min mester noget klogt;

”Det skal du ikke, Eli. Der er blæst luftalarm, og stopper tyskerne dig, så er det ikke sikkert, at det går godt.”

Så blev jeg der til fyraften, hvor jeg benede hjem. Og til alt held lå der en seddel i køkkenet; ”Vi er ovre i haven. Far er uskadt.”

Ude på Skanderborgvej ved Kongsvang kørte tyskerne rundt med højtalervogne og bad folk om at gå op på lofterne og se efter granater, så langt var de kommet i eksplosionen.

MØRKLÆGNING OG LUFTALARM

Jeg var 13 år, da tyskerne kom. Jeg havde min faste plads nede ved en cigarhandler, hvor jeg stod ved døren og tog imod kunder. Det var i Gammel Munkegade. Det var en rigtig fin, lille tobaksforretning med vin og cigarer og der duftede så dejligt, når man kom ind i forretningen.

9. april om morgenen stod jeg ude på altanen og hørte flyvemaskinerne komme. Jeg tænkte – det var da mærkeligt. Og der kom flere. Jeg kunne se hele byen fra 4. sal. I løbet af et øjeblik havde jeg talt 72 maskiner. Så kom min mor ud på altanen.” Ved du hvad mor – jeg har lige talt 72 maskiner. Jeg tror, at det er tyskere,” sagde jeg.

Min mor, der altid var så god af sig, sagde, at jeg skulle holde op med det sludder og gav mig en på siden af hovedet. Så blev jeg klar over, at hun var angst.

Med det samme skulle vi mørklægge. Og jeg kan huske, at jeg gik rundt med min mor i byen for at købe mørklægningsgardiner af papir.

Vi boede dengang i Hans Schourups Gade – en sidegade til Ringgaden. Min far blev husvagt for ejendommen. Min far var et menneske, der altid gjorde tingene rigtigt. Han skulle, når der blev blæst luftalarm, gå op og banke på dørene. Og det gjorde han. En dag var der en kone, der lukkede døren op og skældte ham ud. Hun sagde, at han havde vækket børnene og han svarede, at det sgu også var meningen.

En dag stod min far, Ritmesteren fra øverste etage, og jeg i kælderåbningen til gaden og hørte de engelske maskiner. Så sagde Ritmesteren;

”Det er Aarhus i dag.” Min far sagde: ”Mener du det?” – ”Ja,” svarede han; ”Vi bliver fandeme bombet i dag.” Og han havde ikke mere end lige sagt det, da vi hørte fløjtene og nogle allerhovedes brag. Det viste sig så, at det var oliemøllen nede på havnen der blev bombet.

BOMBNING AF UNIVERSITETET

Jeg var nede på Rådhuset for at få mit legitimationskort fornyet, da det blæste luftalarm. Vi løb gennem stueetagen på Rådhuset og til beskyttelsesrummet, som var på Rådhuspladsen. Jeg havde armbind, så jeg måtte godt gå under luftalarmen. Jeg gik ud ad døren, og så lød der nogle brag. Der kom en civil betjent, og jeg spurgte ham, hvor den var gal henne. "Det er universitetet og Langelandsgade Kaserne," sagde han. Jeg hørte det ene drøn efter det andet, så holdt det op og luftalarmen blev blæst af. Jeg kan ikke svare på hvorfor, at jeg gjorde, som jeg gjorde. Jeg kørte ligeså stærkt som jeg kunne op til universitetet og nåede derop lige efter angrebet.

Bomberne havde ramt lige ved siden af Bogtårnet, og også kollegierne var bombet – det var der, Gestapo havde hovedkontor. Jeg fik senere hen at vide, at det var modstandsbevægelsen, der havde bedt englænderne om at bombe hovedkontoret, fordi tyskerne havde fundet så mange sabotører og havde for mange informationer. Der var rigtig mange sabotører, der reddede livet på grund af den bombing og nåede at flygte.

DET GODE MOD DET ONDE

Så sent som i aftes kom jeg til at tænke på Hitler. Jeg har tænkt over, hvad det menneske indeholdte. Når man tænker på først i 1930'erne... Han var malersvend, ligesom mig. At han opnår, at millioner af mennesker bliver slået ihjel. Millioner af mennesker, hvor familierne bliver splittet og mister hinanden. De billeder, hvor de kom kørende i godsvogn til koncentrationslejrene, og tyskerne stod på perronen med en stok og sagde, du kan arbejde og... Så siger jeg til mig selv. Det er sgu ikke et menneske. Det lyder måske lidt fjollet, men... Det er sgu djævelen. Det er kampen mellem det gode og det onde her på jorden. Det tror jeg.

Aarhus Havn efter 4. juli katastrofen 1944.
Fotograf Ernst Christian Skabelund.

Erindringer er en del af projektet "Krigens Sidste Stemmer – fortællinger fra aarhusianske plejehjem." Projektet er blevet til gennem et samarbejde mellem Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, Stadsarkivet, frivillige fra Besættelsesmuseet i Aarhus 1940-1945/Den Gamle By samt fotojournaliststuderende fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Du kan også læse erindringer i magasinet under følgende link:

<http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/880/>